

VB:s sommarlov

börjar nu. Vi har som vanligt gjort 21 nummer i vår varav ett dubbelnummer. Vi räknar med att återkomma den 18 augusti. Det blir en lång paus men det numret innehåller några extra sidors sommarläsning.

Keine Experimente,

inga experiment, var CDU-nestorn Konrad Adenauers paroll. Den är inte Veckobladets som framgick av det förra numret, gjort av vår ungdomsredaktion. Vi tror att särskilt de äldre läsarna uppskattade den luftigare typografin och att alla gillade den konstfärdigare layouten. Tyvärr föll några bilder bort av tekniska skäl.

Men nu återgår vi till ett mer traditionellt utseende. Det är kanske tråkigare men vi får plats med många fler bokstäver på det här sättet, och det är glädjande nog många som vill skriva i VB för närvarande.

Nr 20 blev klart ovanligt snabbt. Kanske ville någon ringa en en notis på måndagskvällen men möttes av en telefonsvarare. Någon artikel blev lite stympt av utrymmesskäl. Olof Norborgs debattreplik blev uppskjuten av samma orsak men kommer alltså nu. Vi passar på att rätta en liten detalj: Sverige hade under andra världskriget en samlingsregering med socialdemokratisk majoritet och statsminister.

Vi får se vad ungdomarna hittar på nästa gång.

Spik

kallas en strömstöt som kan slå ut datorer. Det drabbade VB:s e-postdator för ett par veckor sen. Nu är vi åter anslutna.

Man kan leva utan e-post. Det har även distriktsexpeditionen visat. De skrev till några personer och efterlyste deras e-postadresser – men ville ha svar med gamla hederliga Posten, inte elektroniskt.

Spiken berodde på att de borrade i källaren. Huset byggs om och därmed förlorar redaktionen sin direkthiss till krogen. Tyvärr.

I detta nummer

har vi naturligtvis reportage från och kommentarer till vänsterpartiets kongress i förra helgen. Roland Andersson slutför sina politiska memoarer efter ett längre uppehåll. Den debatt som uppstod efter första maj får ett naturligt slut genom ett par inlägg. Plus en hel del annat.

Nytt spår i öster, men framför allt hårda tag mot bilarna, kan rädda LundaMaTs

Vänsterpartiets lokala miljöpolitiker gladdes häromåret när kommunfullmäktige antog en plan för ett miljöanpassat trafiksystem, LundaMaTs. Nu är de i stället bekymrade. Enligt LundaMaTs skulle koldioxidutsläppen minska med 5 procent från 1990 till 2005, ett blygsamt mål i förhållande till behovet, men i alla fall. I stället ökade de med 10 procent bara fram till 1995, och enligt prognoserna växer biltrafiken med 2–3 procent årligen de närmaste två decennierna. Om inget görs.

Men vänsterpartiet vill göra något och om detta informerade de pressen nu i måndags.

Cykla till Malmö?

Det är inte bara ett val mellan privatbil och kollektivtrafik, försäkrade v-representanterna Ulf Nymark, Mats Olsson och Karin Svensson Smith. Helst ser vi att folk cyklar. Lund har satsat en del på cykelvägar de senaste åren och det är bra (även om det också finns v-kritik mot utformningen, som ni har här i VB). Men många jobbar utanför Lund, eller bor borta och har jobbet här. Störst är pendlingen mellan Lund och Malmö.

– Vi tror inte att det blir några massor som cykelpendlar dagligen mellan de två städerna, förklarar Ulf Nymark. Det blir ju tre och en halv mil om dagen. Men det finns intressanta delsträckor till Hjärup, Åkarp och Arlov. Det förutsätter emellertid att cykelvägen på sträckan blir bra, och det är den inte i dag. Den är både trafikfarlig, oklart markerad och illa underhållen.

Men enbart Malmöcyklisterna kan inte rädda LundaMaTs.

V sänkte väganslagen

– Det är synd att Banverket har tvingats skjuta upp angelägna projekt, sa Karin Svensson Smith. Det var ett pris som vi fick betala i uppgörelsen med regeringen om infrastrukturen. I gengäld vann vi att väganslagen skars ner så mycket mer. (Därmed tycks hon ge minister Rosengren rätt. Han skyllde ju på vänsterpartiets krav för att vägarna i Norrland var så dåliga.)

Karin sa detta apropå det andra av vänsterpartiets förslag: att bygga en snabbspårväg mellan östra Lund och östra Malmö via Stafanstorp. Det är en pendlingssträcka med mycket stort resandeförhållande, inte minst på grund av Ericssons och andra företags expansion upp på och intill Ideon.

– Den sträckan bör prioriteras framför ett spår till Dalby, förklarade hon. Tror hon verkligen att den spårvägen kan bli byggd inom rimlig tid?

– Stora saker kan gå fort, sa hon. Tänk på hur snabbt de oljeeldade villapannorna i princip avvecklades. I näringsdepartementet håller man nu på att komma till insikt om att Stockholms trafikproblem inte kan lösas med nya vägar, och det gäller förstås andra delar av landet. Även i näringslivet tycks ett omtänkande vara på gång. En representant för oljebolag berättade nyss att man satsar mycket på alternativa drivmedel trots att det finns gott om olja ännu och motiverade: "Stenåldern tog inte slut för att det blev ont om sten."

Breddning österut?

Trots de nedskurna anslagen planeras vägsatsningar ännu, informerade Mats Olsson. Just nu diskuteras att bredda den olycksdrabbade vägen österut från Veberöd till hela 13 meter. I så fall kommer hastigheterna att öka och det blir inte minst fler viltolyckor om man inte bygger höga stängsel. Vänstern är emot breddningen.

Därmed kom v-representanterna in på det verkningsfullaste och samtidigt billigaste medlet för att förbättra luften, nämligen att sätta åt bilisterna. Genom avstängningar som hindrar smittrafik, genom borttagna parkeringar och vägbulor och andra farthinder som håller nere hastigheterna till 30.

– Samt genom starkt ökad trafikövervakning, förklarade Karin Svensson Smith. Det är det effektivaste sättet att få ner olyckorna, och lägre farter ger lägre utsläpp. Det kräver mer pengar till polisen men det ställer vi upp på. Ulf Nymark fyllde på med att upprepa kravet att de kommunala trafikvakterna ska kunna bistå polisen med att hålla efter bilisterna.

Gr

En gammal volontär

Som pendang till Robert Nilssons tankar som tillträdande redaktör i förra VB (en häftig innovation!) känns det berättigat att komma med några eftertankar, efter en termins arbete med VB. Jag tror inte jag missat mer än ett nummer sedan slutet av januari när terminen i Göteborg tog slut; en gång gav Rune mig ledigt, eftersom jag skulle till Stockholm tidigt morgonen därpå. Under vintern och våren har alltså varje måndag styrts av VB och dess behov.

Ha, nu tror ni allt att detta skall bli en jeremiad över hur jobbigt det har varit! Ingallunda – jag sörjer bittert över att hösten kräver heltidsjobb i Göteborg. När man hört och läst avgående redaktörer och funderingar över problemen med att få ut en veckotidning på de premisser vi har, överväger o-nödvändigt intrycket att det är så svårt, och så besvärligt. I själva verket, kan jag meddela, är det jätteroligt. Hur jättigt det än kan bli att stänka iväg till lokalen till klockan sex (middagar, barns spelktioner ...) så slår det aldrig fel att man kommer hemramlande någon gång under kvällen/natten oerhört uppspelt av allt roligt som förevarit. Inte nog med de glada inblickar man får (före alla andra) i grälen inom VP-Lund, man kan jobba med texter, skriva viktiga eller elaka saker själv och över huvud taget göra sig nyttig på ett mycket tillfredsställande sätt. Har man riktig tur pajar någon av datorerna eller e-mailen, varvid trevligt kaos utbryter. De två normala redaktörerna kan visserligen på somliga plan kvalificera som *Grumpy old men*, men de är alltid jättesnälla mot volontärer som inte ännu förstår så bra.

Alltså: gör ert bästa för att slingra er in i VB-sammanhang – roligare kan man inte ha.

CWr, avgående volontär (men jag oroar mig inte – HSFR and weather permitting återkommer jag nästa vår).

Barsebäck I

var bara början!

Svensk-tysk anti-atom-cykeltur 5–13 augusti 2000

Stoppa all atomkraft
Nej till storföretagens makt över energipolitiken

För ett ekologiskt och socialt hållbart samhälle

Släpp fram alternativen

Info: Ole von Uexkull, 046-37 26 74
info@barseback.de

Första maj: Hellre sämre men större

"Hellre mindre men bättre" sade Lenin i en berömd skrift om partiet. Mitt ämne är blygsammare: första-majfirandet i Lund. Det är av tradition årets viktigaste utåtriktade manifestation av vänstern, av hela den vänster som tillhör det socialistiska trädets grenar. Jag vill att det ska vara en dag präglad av pluralism och tolerans, vilket gör manifestationen starkare och ger större intryck på det omgivande samhället. Bredden har sina problem, men vänsterpartiet i Lund och dess sidoorganisationer torde vara tillräckligt starka och mogna för att hantera de problemen.

Det har hunnit bli juni när detta läses. Men förstamajfirandet reser så intressanta taktiska och principiella frågor att det tål att diskuteras ett gott tag efteråt.

Arbetarrörelsens tre grenar

I den politiska vardagen är skillnaderna enorma. Socialdemokraterna är trots medlemsförlusterna ett massparti som förfogar över en väldig apparat av sidoorganisationer och ännu har ett fast grepp om den viktigaste av dem, LO. Vänsterpartiet är flera tiotal gånger mindre medlemsmässigt, men har för närvarande ungefär halva styrkan mot s i väljaropinionen. Syndikalisterna är som fackorganisation en marginalitet, med svag organisation och ekonomi.

Första maj är styrkeförhållandena annorlunda, inte bara i Lund.

240 tågade med socialdemokraterna och 840 med vänstern, men av de senare var 120 i första hand (anarko)syndikalister.

Inför första-majfirandet befinner sej stadens vänsterparti i en styrkeposition. Syndikalisterna gick med oss för vår storleks skull, som ger dem en publik. Socialdemokraterna lider av den årliga påminnelsen om sin svaghet på gatan. Det är vänstern som har förutsättningar att, en dag årligen, ena det socialistiska trädets spretande grenar. (Dessutom vore det trevligt att ha med r-arna.)

Högra flanken

Ordkriget på nationell nivå är känt. Göran Persson och partisekreterare Stjernkvist vill inte ha gemensamma demonstrationer. Men det är i sista hand inte de som bestämmer. Det är socialdemokratiske och fackliga aktivister ute i lokalorganisationerna. Några av dem trotsade partiledningen i år. Det borde kunna bli fler år 2001.

I Lund är förutsättningarna inte de bästa. En majoritet av socialdemokraterna röstade mot samverkan när frågan ställdes, och det finns inte minst inom den fackliga kadern en djup, klasspräglad misstro mot vänstern. Den lokala s-ledningen under Gunnar Jönsson har heller inte utmärkt sej för politisk kreativitet och intellektuell rörlighet – den har andra förtjänster. Gemensamt demonstrationståg bör därför inte vara det omedelbara

målet. Det finns andra former som kan skapa vana vid samverkan och bygga ett ömsesidigt förtroende:

1. För ett par år sen var LO-sektionen beredd att bekosta en progressiv rockkonsert på sena eftermiddagen första maj. Planen föll på svagheten hos den tänkta arrangören, SSU. Idén är för god för att falla i glömska.

2. Intresset för "Öppethus" visar att vänsterns (i vid mening) politik och kultur har en publik på första maj. Med s-partiets ekonomiska och personella resurser som tillskott kunde arrangemanget byggas ut.

3. Gemensamma uttalanden i aktuella frågor, helst lokala.

Men vi måste inse att socialdemokratin är en trög organisation med mycket lång framförhållning. Samarbetsinbuds måste tas senast vid årets början.

Vänstra flanken

Om det inte var för ungdomarna borde vi sluta med gatudemonstrationer på första maj. Medelåldringarnas led tunnas ut när det goda livet (lantstället, utlandsresan m.m.) kräver sina offer. Men det har under senare år kompenseras mer än väl av tillflödet av unga radikaler.

Problemen med syndikalisterna och andra krafter till vänster är av annan karaktär än när det gäller socialdemokraterna. De kan gå för långt i sin strävan att *épater les bourgeois*, och en banderoll sådan

som den som förekom häromåret med texten BORGARSLAKT måste naturligtvis bort.

I övrigt bör man vara försiktig. Vildvuxna paroller gör manifestationen politiskt "sämre" men det är priset att betala om man vill vara större. Vänsterpartiet är inget kommunistiskt parti, men om några knäppgökar eller nostalgiker vill svinga parollen KOMMUNISTISKA KOMMER bör det tålas.

Vad bör göras?

Första maj är speciellt men inte unikt. Strävan till enhet i mångfalden på den dagen bör vara del av en allmän strävan. Också i den politiska vardagen bör vi ständigt söka efter samarbetsformer.

När det gäller socialdemokraterna finns de redan i kommunalpolitiken. Vi har ett gemensamt intresse av nya rödgröna koalitioner efter nästa allmänna val. Syndikalisterna och andra ungdomligt dominerade vänstergreppar träffar vi på antirasistiska manifestationer och i andra sådana sammanhang. Men kontaktytorna måste bli fler, och fler personliga förtroenden måste skapas.

Första maj blir en mätare på hur det arbetet har lyckats. Därför är firandet viktigt, och därför fordrar det att både vänsterpartiet och Ung vänster satsar betydligt mer på det än i år, ekonomiskt men framför allt organisatoriskt.

Gunnar Sandin

Om första maj: svar till R. Nilsson m.fl.

Robert Nilsson, UV:s ordförande i Lund, har i VB nr 19 svårt att förstå vad som skiljer konstruktiv kritik från påhopp och grova angrepp. Detta apropå ett möte mellan v:s och UV:s styrelser och en debatt mellan mej och Martin Wolgast, Niklas Selberg och Tobias Gunnarsson (WSG). Skillnaden är för mej rätt klar. Vid nämnda möte framfördes synpunkter i sansad ton och befämda anklagelser om censur, som i rubriken på WSG:s artikel, var på ett välgörande sätt frånvarande.

Meningsutbytet mellan mej och WSG tog sin början i VB nr 17. Där skrev WSG en artikel med rubriken "Anklagelse från Ung Vänster: Partiet försökte censurera våra banderoller!" Jag menade i en kommentar (VB nr 18) till artikeln att beskyllningar om censur var ett grovt påhopp på partiet. Grova påhopp är svårsmälta, Robert. Jag tyckte att Ung Vänster som organisation borde ta avstånd från beskyllningarna.

Redaktionen fel?

I VB nr 19 tar WSG, liksom Robert, delvis avstånd från anklagelsen om censur i rubriken och lägger

skulden på redaktionen. Nog vet jag att red. ibland sätter rubriker, men jag vet också att det alltför oftast är den/de som undertecknar bidragen som skriver rubriken. Men rubriksättningen, som nu enligt artikel författarna saknar täckning i texten, ska alltså Rune Liljekvist och övriga tjänstgörande redaktörer lastas för.

Att WSG nu backar från beskyllningen om censur från partiets sida är gott och väl. Ordet "censur" må vara redaktionens verk. "Ulf tror att vi skrev för Ung Vänster. Vi skrev i själva verket som medlemmar av Vänsterpartiet", säger WSG nu. Tacka fan för att jag – och redaktionen – tror att WSG talade för UV! Eftersom författarna skriver i "vi"-form när de nämner ungdomsförbundet, t.ex. "Vi/med klar och tydlig syftning på UV. Min anm./kämpar för..."

"Talar Ulf för någon annan än sig själv?", skriver WSG. Frågan är uppenbarligen avsedd att vara retorisk. Faktum är dock att jag, när det gäller årets första maj, faktiskt talar för någon annan än mej själv: jag talar för Vänsterpartiet i Lund styrelse.

Efterhandskritik

WSG delar inte min åsikt att en debatt kring första maj kan vara tröttnande för VB:s läsare. Som framgår av mitt inlägg så avser jag inte, vilket WSG låtsas tro, en politisk debatt kring första maj. Jag anger tydligt att jag åsyftar en debatt som i mycket kommer att gälla formalia och organisatoriska principer. Som exempel på en sådan debatt, som måste kännas föga stimulerande för VB:s läsare, är UV:s i efterhand framförda kritik mot första maj-affischerna. När jag nu, helt i överensstämmelse med faktiska förhållanden, hävdar att UV inte vid ett enda tillfälle i första maj-kommittén framförde kritik mot affischerna, utan tvärtom, tyckte de var bra, kan enbart denna detalj i första majfirandet välla en lång debatt.

För att inte tala om den debatt som kan uppstå när jag, och nu talar jag enbart för mej själv, påstår att UV:s kommunistbanderoll var en fullt medveten provokation mot (v), genomförd under åsidosättande av de mest elementära spelregler som normalt gäller samverkande organisationer emel-

lan. (Locket ska inte vara på, eller hur, WSG?)

Nyhet

Om jag tolkar WSG rätt (nr 17) så hävdar de att UV är en kommunistisk organisation. Jag måste, helt uppriktligt, medge att det är en nyhet för mej. Dessutom är det obegripligt för mej att ett ickekommunistiskt parti som Vänsterpartiet kan ha ett kommunistiskt ungdomsförbund. Att (v) inte är ett kommunistiskt parti har ju vid upprepade tillfällen under senare tid kraftigt understrukits av partiordföranden. ("Vi har/en gång för alla brutit med den kommunistiska traditionen. ... Kommunismen som rörelse och samhällssystem tillhör historien". G. Schyman i inledningstal vid partikongressen.)

Självklart finns det inga skäl för mej att betvivla WSG:s utsago om UV, eftersom jag antar att de är medlemmar där. För min del finns det dock starka skäl att inför kommande första maj ifrågasätta om (v) i Lund ska ha samarrangemang med kommunistiska organisationer.

Ulf Nymark

Samtida bekännelser av lundensisk kommunalman 8

RB kände jag inte särskilt väl men på medlemmarmöten hände det ganska ofta att jag delade hans åsikter. När vpk bytt namn och slagit in på en annan väg skrev han den kortaste utträdesansökan jag sett:

-Härmed begär jag utträde ur ett parti jag aldrig gått med i.

Det var inte bara fyndigt. Han hade dessutom rätt. Vi hade gått med i ett parti som var unikt i svensk politik - vi hade varit en del i den revolutionära vänstertraditionen. Nu bröt vi med den, tog farväl av kommunismen och skulle bli ett parti bland de andra.

Själv hade jag inte svårt att välja sida. De som ville att vi skulle fortsätta kalla oss kommunister stod för en politik fylld av floskler och överbud. De hörde hemma i marginalen av svensk politik - där gjorde de åtminstone ingen skada. Men när det kom till partiomröstning blev nostalgin för svår. Jag valde röstsedeln för namnbyte, stoppade ner den i kuvertet och klistrade igen men kunde inte förmå mig att skicka iväg brevet.

Jag tänkte på en av mina kamrater i realskolan på Slottsstadens läroverk. Han följde med mig hem en gång för att hämta pingisracket och upptäckte att vi prenumererade på Ny Dag. Dagen efter hade hans föräldrar förbjudit honom att umgås med kommunister. Jag kunde inte bidra till att sådana som han fick rätt.

Jag läste Peter Weiss Motståndets estetik och tänkte på farbror Willie. Jag läste Gunnar Adolfsson och nostalgin fördjupades. Jag funderade på det italienska partiet. De höll fast vid sin historia och sina revolutionära traditioner men förde en realistisk politik som var till nytta för arbetarklassen och hade gjort PCI till en politisk maktfaktor.

Kommunismen var en faktiskt existerande politisk rörelse

Sedan gjorde också PCI upp med de revolutionära traditionerna och bytte namn. Fler västeuropeiska partier gjorde samma sak. Kvar fanns bara de mest dogmatiska. När den reellt existerande socialismen föll samman upplöstes den kommunistiska rörelsen. Det gjorde mig konfunderad - vpk, PCI och flera andra partier var sedan länge självständiga och borde väl kunna fortsätta oberörda av realsocialismens sammanbrott.

Nu tycker jag inte att det är konstigt. Kommunismen var ju inte en dröm eller en vision. Det var en internationell faktiskt existerande politisk rörelse. När jag gick med var Komintern sedan länge upplöst. Partierna var självständiga - vpk och flera andra dessutom mycket kritiska till Sovjetkommunismen. Men ändå. Alla kommunistpartier hade på ett eller annat sätt utgått från Bolsjevikrevolutionen 1917 och tillhört samma enhetliga internationella. Även när de var självständiga förhöll de sig på något sätt till

Sovjetkommunismen - även om jag inte ville inse det tidigare är det omöjligt att vara kommunist utan att göra det.

Själv var jag naturligtvis medveten om Gulag, nackskotten och polisstaten. Också förtrycket efter uppgörelsen med Stalin var jag medveten om: övervakningen, ofriheten, förstelningen och byråkratin. Jag läste mycket vänsterlitteratur som analyserade bolsjevikrevolutionen och historien fram till Stalin för att förstå varför det gått fel. Utgångspunkten var att revolutionen var en historisk vändpunkt.

Själv såg jag historien i stora drag och liksom från ovan - jag var ju marxist. Den borgerliga revolutionen hade fött Napoleons kejsardöme och blodig brutalitet men lett fram till dagens demokratiska kapitalism. På motsvarande sätt skulle de socialistiska revolutionerna föda en demokratisk socialism.

Prag -68 och solidaritetsrörelsen i Polen var förpostfaktningar till demokratiska omvälvningar inom socialismen. Jag var övertygad om att det skulle komma fler sådana. Ibland initierade från oppositionella inom kommunistpartierna ibland från utomstående. Med hjälp av demokrati och fungerande marknader skulle socialismen befrias från byråkrati och förstelning - dess fulla potential skulle förverkligas. Demokratiska kommunistpartier som PCI och vpk kunde göra viktiga insatser genom att stödja oppositionen - även den utanför partierna. Unga såg min världsbild ut.

Händelserna efter Murens fall visade att det var illusioner. Det blev inga kulturrevolutioner. Den reellt existerande socialismen föll ihop som ett korthus. Människorna var inte intresserade av att ge socialismen ett mänskligt ansikte. De var överhuvudtaget inte intresserade av någon socialism. De ville bara riva hinder och komma ut. Bolsjevikrevolutionen hade inte blivit fel. Den har varit fel från början. Så enkelt är det. När den insikten blev allmän föll den kommunistiska rörelsen samman också i de demokratiska länderna.

Om nostalgi, Jenny Lindahl och kommunismens historia

Men inte fullständigt. Några av de mest dogmatiska partierna är kvar. Nya grupperingar har tillkommit efter partisprängningar. I vpk var få av kommunisterna lika konsekventa som RB. Många valde att stanna kvar - utan att egentligen ompröva någonting.

Om de bildat eget eller anslutit sig till någon av de existerande smågrupperna hade de knappast kommit över 1% av rösterna i något val. Inom Vänsterpartiet har de emellertid inte minskat utan ökat sin styrka - på senaste kon-

gressen var de kanske tom i majoritet.

Det är mycket problematiskt. Det gör att åsikterna inom partiet avlägsnar sig från åsikterna hos våra väljare. I längden är det en ohållbar situation.

Karaktéristiskt för kommunisterna inom Vänsterpartiet är att de helst vill vara i opposition. De vill inte ta ansvar för några parlamentariska beslut. Därför ägnar de sig mest åt interna studier, fraktionsarbete och att i efterhand opponera. Det var tydligt också i kongressens beslut. Om kommunisterna nu bestämmer sig för att utnyttja sin styrka och i förväg kontrollera partiets agerande i parlamenten kan de överenskommer som är ingångna komma i fara. Det bäddar för en högerregering och skulle vara ett allvarligt svek mot våra väljare.

En viktig faktor bakom kommunisternas framgångar är nostalgin:

"- Vårt tids inkvisitorer vill tvinga oss att förneka vår historia, förneka våra egna medlemmar, förneka de som slagits för varje demokratisk reform i detta land. Vi tvingas att förneka den tradition för demokrati, för mänsklig värdighet, och för frihet, som vi borde vara de stoltaste bärarna av."

Så sa Jenny Lindahl i sitt försvar för kommunismen på senaste partikongressen.

På ett sätt har hon rätt. Farbror Willie åkte till Spanien för att besegra fascismen och stoppa förintelsen. Att jämställa honom med hans nazistiska landsmän, som anslöt sig till en ideologi som föraktade svaghet och från början hade förintelsen som mål, är djupt orättvist.

När jag ser den gamla bilden från 20-talet med medlemmar i det svenska ungdomsförbundet under parollen "Vi försvarar Sovjetunionen med våra liv" kan jag fortfarande känna sympati. För dessa ungdomar var den första arbetarstaten ett hopp och ett löfte om styrka. Jag kan också förstå de ungdomar som anslöt sig till partiet på 40-talet för att de upplevde att det var Sovjetunionen som besegrade nazismen.

I fortsättningen på sitt tal går Jenny Lindahl på begravnin och blir patetisk:

"- För tre år sedan dog en av de medlemmar av Sveriges Kommunistiska Ungdomsförbund som reste ner till Spanien för att slåss för friheten. Han hette Per Ericsson, och var känd som Frisco-Per, bland annat genom den bok Arvid Rundberg skrivit om honom.

Det var en vacker begravning, man spelade Thälman-bataljonen, och avslutade med Internationalen. På begravningen kom också hans amerikanska dotter, idag vuxen, som levte hela sitt liv utan att veta vem som var hennes far. Men hon hade fått chansen att träffa honom innan han dog. Som alla som växer upp med okända

föräldrar hade hon haft fantasier om vem hennes far skulle vara. När hon fick veta att hennes var en svensk kommunist, som rest till Spanien för att med livet som insats försvara demokratin och Spaniens folk, kunde hon konstatera, vilket hon gjorde i talet på begravningen, att "my father was a hero", min far var en hjälte. Och det var han. Liksom de andra som reste ner, de som stupade såväl som de som kom tillbaka."

Finland hade liknat Tjeckoslovakien

Jenny Lindahls fadersgestalt är inte någon entydig hjälte. Kommunismens historia är mycket svårare än så.

Den bräckliga Weimarrepubliken angreps inte bara från höger. Willies parti angrep den från vänster med metoder som liknade nazisternas. I den kommunistiska historieskrivningen kallas det överlättande för "ultravänsterperioden" men den politiken bidrog till nazismens seger.

I Spanien hade man övergivit revolutionsromantiken och försvarade den demokratiska republiken även mot revolutionsmakarna hos syndikalisterna och POUM. Vid sidan av kampen för demokratin pågick emellertid utrensningarna. De fortsatte efter kriget. Då byggde Willies partikamrater upp Stasiapparaten - säkert deltog också människor "som rest till Spanien för att med livet som insats försvara demokratin och Spaniens folk". Ondska var det inte. De ville helt enkelt försvara den socialistiska revolutionen.

Jag vet inte vad Per Ericsson sagt om Stalin och hans massmord men många av hans svenska kamrater tyckte att Stalin var "mänsklighetens största lärare" och "en av alla tiders största vetenskapsmän".

De som försvarar kommunismen

forts på sid 6

Ann Schlyter, ombud från Lund:

– En bra v-kongress, trots allt

— Det kongressuttalande som togs i Växjö hade inte varit möjligt att få antaget ens för två år sen. Vänsterpartiet har verkligen gjort framsteg i politisk realism. Det måste sägas som motvikt till alla tidningskommentarer om bakslag och ett splittrat parti, även om jag själv är kritisk till en del beslut och till återfall i gammal retorik.

Ann Schlyter var ett av tre ombud från Lund på vänsterpartiets kongress. De andra var Olof Norborg och Gunnar Stensson. Martin Wolgast var ersättare men behövde inte tjänstgöra.

Nödvändig diskussion

– Partistyrelsens förslag om hur samarbetet med socialdemokraterna ska vidareutvecklas accepterades ju inte ograverat. Hur ser du på det?

– Nej, det gjorde det inte trots ett mycket skickligt försvar från avgående partisekreteraren Lars Ohly. Ett sådant samarbete med regeringssamverkan som perspektiv är ju en central fråga som det är nödvändigt att man diskuterar ordentligt. Nu fick Marianne Eriksson gehör för fyra punkter — det kan noteras att hon bevakades så flitigt från Ung vänster att man nästan fick intrycket att hon var deras eget ombud.

— Två av de fyra punkterna var krav. Det ena att budgetprocessen ska förändras och det är redan på gång, så det var lite att slå in öppna dörrar. Det andra att en arbetstidsförkortning ska åtminstone inledas under valperioden och det är en rimlig begäran som andra regeringspartner borde kunna tillgodose. När det gäller eventuella inskränkningar i fackliga rättigheter och utförsäljningar av statliga bolag löd den formulering som kongressen antog "vi accepterar inte", och det är en något svagare, inte ultimativ skrivning.

— Vi kan också konstatera att ingen talade emot regeringssamverkan som sådan, och att vi faktiskt ska ha en kongress till före nästa val.

Skiftande bifall

– Massmedierna noterade att det var olika längd och kraft hos applåderna.

– Jag tyckte att reaktionen på Gudrun Schymans inledningstal var normalt positivt, men det blev annat liv i luckan när Jenny Lindahl från Ung vänster hade talat, och det var förstås en demonstration.

— Däremot var det ingen demonstration när i Skånedelegationen började lämna lokalen i samband med att Gudrun omvaldes till partiledare. Det försäkrade Olof Norborg som var delegationsledare och dragit med sej några delegater ut för att konferera, och jag tror honom. Däremot var det naturligtvis klantigt att kalla ut dem just då, dagordningen var ju känd av alla.

– Och trots bifallet för Jenny Lindahl bör man notera att hon lyckligtvis inte valdes in i programkommissionen trots att många pläderade varmt för henne från talarstolen.

Ohly ingen motkandidat

– Inför den förra partikongressen fanns det på sina håll tankar om att lansera Lars Ohly som motkandidat till Gudrun Schyman? Är sådana tankar borta nu?

– Uppslutningen kring Gudrun är fullständig. Däremot tror jag inte att aktivisterna i Ung vänster fortfarande är intresserade av Lars Ohly som hennes efterträdare, trots hans självvalda kommunistbeteckning. Han är alltför lojal mot henne och mot riksdagsgruppen. Det är snarare Kalle Larsson som är den nya stjärnan.

— Inte heller Jonas Sjöstedt går bra hem i den gruppen längre. Han talade för regeringsmedverkan med motivet att det är i regeringen mer än i riksdagen som EU-politiken bestäms. Dessutom låg han bakom den skrivning om att acceptera viss överstatlighet som gick igenom med härfin majoritet. — Pernilla Zethraeus blir ny partisekreterare om hon ställer upp, och det är nog inget dåligt val. Möjligen kan Staffan Norberg vara kandidat ännu men han tycks trivas bra med att vara kommunalråd i Södertälje. Politiskt uppskattar jag honom men är inte säker på att han trivas lika bra med alla uppgifter som just en partisekreterare behöver ta itu med.

Mindre Norrland, mera Skåne

– Hur ser du på den nya partistyrelsen och programkommissionen?

– Jag pläderade själv för Rune Hjälm som jag tycker är mycket bra, men det var tråkigt att han skulle slå ut just Lars Bäckström som jag också gillar. Det bör visserligen inte vara för många riksdagsledamöter i partistyrelsen men det finns andra som jag hellre hade sett utbytt. Både partistyrelse och programkommitté innehåller ju representanter för det där som kallades "förnyare" och "traditionalister" innan det blev förbjudet att använda de beteckningarna, men det är knappast någon dominans för de senare.

– Jag tycker dock att programkommissionen har fått ett alldeles för ambitiöst uppdrag. Den kan ju inte vara ett forskningsorgan. Vad paartistyrelsen beträffar kan man konstatera att det traditionellt

starka norrländska inflytandet har brutits. Den dryga halva av landet som ligger norr om Gävle representeras bara av Siv Holma från Norrbotten. Då är lilla Österlen starkare representerat med Gudrun Schyman och med Britta Berg från Smirishamn som blev suppleant.

– Apropå Smirishamn var kändes det lite pinsamt att tillhöra Skånedelegationen när det behandlades en motion just från Smirishamn som distriktsstyrelsen egendomligt nog hade ställt sej bakom. Den ville att vi skulle agera för ett statligt och därmed icke vinstfixerat läkemedelsbolag som kunde förse fattiga länder med medicin. Partistyrelsen svarade med all rätt att det var en "dyr och ineffektiv väg" att uppnå syftet, och att det var betydligt effektivare att följa den väg som Läkare utan gränser anvisar, om att få fram lösningar på det internationella planet. Motionen avsågs lyckligtvis.

Mikael Persson från Skåne anträdde ofta talarstolen i ordningsfrågor. Tecknarens kommentar: "Han behöver ingen slips"

— På kongressfesten uppträdde riksdagsgruppen med en rolig show, berättar Ann. Bäst gillade jag visan "Tankar och känslor vid utförsäljning av Telia" på melodi av "Yesterday":

*Telia,
ett statligt bolag sägs va fel i da'
de flesta blir rätt veli'a
när Telia blir börsbolag.*

*Telia,
inga principer är nu heli'a
i kroppen känns det som borelia
när Telia blir börsbolag.*

*Minns ni:
Tack för det, Televerket,
en sån tid.
Det var monopol, det var lugn
och ro
och fri-i-i-id!*

*Men Telia,
ska vi med klippare bli keli'a
eller gå i kloster som Ofelia
när Telia blir börsbolag?*

Göte Bergström var en av de 19 veteraner som inbjudits till kongressen. Naturligtvis satt han inte överksam utan tecknade porträtt åt VB. Här veteran-kollegan Per Francke, f.d. redaktör för Ny Dag.

Reflexioner över en partikon

Det är svårt att beskriva ett komplext skeende som man själv är aktiv i. Man kanske missade allt det viktiga. Noteringarna nedan förutsätter att läsaren via massmedia och samtal i stort sett känner till vad som hänt och kanske också vilka idéer och föreställningar jag själv företräder. Jag tog till exempel upp Eritrea i ett inledande skede och fick veta att partistyrelsen föregående dag gjort ett uttalande, som jag fann relativt tillfredsställande.

Politisk teater

Politik är ibland teater (agitprop), och här fanns vid sidan av protagonisten Gudrun Schyman ytterligare två dramatiskt genomförda roller, Kalle Larsson, blek och intensiv agitator i svart kostym, och Jenny Lindahl, blond och stark som kvinnorna i 30-talets sovjetiska propagandafilmer om jordbrukskollektiviseringen.

Två tal, välskrivna och starkt framförda, dominerade kongressen: Gudrun Schymans och Jenny Lindahls. Schymans tal, enligt DN skrivet av Hans Andersson, motogs med dramatisk kyla (kongressledamöterna ingår i föreställningen), Jenny Lindahls (sannolikt ett kollektivt arbete) däremot med stormande bifall.

Det förstnämnda innehöll sådant som kongressen (till skillnad från den allmänna opinionen) inte ville höra (uppgörelse med kommunismen och initiativ till regeringssamarbete), det andra var kongressstillvänt med paroller som "framtiden är vår" och "sanningen segrar", vilket exemplifierades med processen mot Galilei 1633. Exemplet är mindre väl valt, eftersom det slår tillbaka mot en rörelse som ofta undertryckt sanningen som t.ex. när kommunistiska partier med marxistiska argument ställde sig bakom

– Märkligt om det inte fanns åsiktsskillnader

Så är alltså Vänsterpartiets 32:a kongress över. Under fyra dagar har 225 ombud från hela landet diskuterat och debatterat vänsterpartiets politiska och strategiska inriktning i såväl ett långsiktigt som ett kortare perspektiv.

Att vänsterns styrka och inflytande har ökat – och alltjämt ökar – märks tydligt av all den uppmärksamhet som vår kongress orsakar och det utrymme den ges i media. En stor del av rapporteringen har velat måla upp bilden av ett parti i splittring och med hårda interna konflikter. Det samlade intrycket från kongressen är att de som försöker förmedla den bilden har fel. Att döma av kongressen så är den överväldigande majoriteten av partiets medlemmar överens om grunddragen i såväl den samhällsanalys och de mål och krav som förs fram exempelvis i det nyantagna partiprogrammet. Samtidigt

är det självklart så att det finns åsiktsskillnader och delade meningar i många frågor och självklart var diskussionerna på kongressen intensiva, men det vore ju märkligt om så inte var fallet i ett brett vänsterparti. Tvärtom visade kongressen att motsättningar kan vara konstruktiva och föra partiet framåt så länge de inte övergår till smutskastning, hysteri och personangrepp.

Partiprogrammet

Det förslag till nytt partiprogram som programkommissionen (PK), efter motionsbehandling och medföljande ändringar framlade hade även det ett brett stöd på kongressen. De krav på återremiss som förts fram av en minoritet i både PK och partistyrelsen (PS) avslogs av kongressen som beslutade att ett nytt partiprogram skulle tas fram till kongressen 2004 i enlighet med det förslag som förelåg från majoriteten i PS.

De förändringar som kongressen gjorde i PK:s förslag var, i de flesta fall, ganska små. Ett undantag från detta var stycket om det svenska klassamhället där en majoritet av ombuden ville ha en mer analytisk och teoretisk konsekvent skrivning än den som PK föreslagit.

Socialistisk Offensiv

Som helhet var enigheten stor kring partistyrelsens förslag till kongressuttalande och de analyser och målsättningar som där presenterades. Som knappast har kunnat undgå någon gjordes dock vissa ändringar i de stycken som beskriver strategi för och syn på regeringsmedverkan och vilka krav som måste uppfyllas för att en sådan skall vara aktuell för Vänsterpartiet. De krav som kongressen ställde för att regeringsmedverkan skulle vara aktuell var att privatiseringar och försämringar i de fackliga rättigheterna ej fick förekomma samt att arbets-

tidsförkortningen inleddes och budgetprocessen förändrades. Motståndet mot privatiseringar och försämringar av arbetsrätten var något som återkom under kongressen och ett uttalande antogs som sade att det var ett ideologiskt och strategiskt misstag av riksdagsgruppen och majoriteten i PS att stödja lönebildningspropositionen.

I kongressuttalandet betonas även vikten av utomparlamentariskt arbete, studier och ideologisk tydlighet. Slutprodukten blev ett offensivt dokument som förhoppningsvis skall resultera i att vänsterpartiet får initiativet i en bred diskussion inom arbetarrörelsen och andra progressiva rörelser inför valet 2002 med sikte på att skapa en politisk grund för en kommande vänsterregering. Eller som Jenny Lindahl sade i sitt uppskattade hälsningsanförande: "20% för vänsterpartiet i nästa val är möjligen en början. Framtiden tillhör oss"

Martin Wolgast, suppleant

I stället för hälsningsanföranden från befryndade partier arrangerades på kongressen en debatt om vänsterpartiets erfarenhet av regeringsmedverkan, en idé som kanske var bättre än genomförandet. Här franska kommunistpartiets representant i debatten.

Anton Flink, Transportombudsman från Malmö, efterlyste med kraft en facklig sekreterare på partikansliet.

Karl Ånegren, en veteran från Jämtland. Under hans aktiva tid var norrlänningarnas inflytande i vänsterpartiet mycket starkare än nu.

Lennart Wärmby från vänsterpartiets framgångsrika vårdorganisation i Växjö fungerade som kongressens alltiallo. Huvudbonaden känner vi igen från första maj i Lund.

ngress från en som varit på kongress förr

Lysenkos ärftlighetslagar och fördömde Vavilov, vilket ledde till katastrof för sovjetiskt jordbruk. Vavilov sattes liksom Galilei i fängelse, men fick till sist rätt. Sanningen segrar ibland mot troslärorna. Sådana komplikationer störde dock inte stämningen under föreställningen.

Neokommunismen är – till skillnad från äldre svensk kommunism, som också fanns representerad på kongressen och vars förutsättning ju är samarbete med "reellt existerande socialistiska stater", vilkas missgrepp man accepterar som en syndabörda i hopp om framtida reformer – en sorts virtuell rörelse, frikopplad från störande verklighetsbelastning och därför öppen för konstnärlig gestaltning. Den är programmatiskt inriktad på att störta kapitalismen, införa ett socialistiskt system och ett klasslöst samhälle, samtidigt som den beskriver sig som allt-

igenom parlamentarisk och demokratisk.

Maktspelet

DFFGs kongress 1972 var min första erfarenhet av hur en briljant och föreningstekniskt slipad grupp (KFML) genom att samspela med olika intressen kunde dominera trots att den var i minoritet. Ung Vänster 2000 samspelade främst med partiets feminister. Valet till programkommissionen visade dock begränsningen i dess inflytande när en kampanj för Jenny Lindahl nådde 100 röster men inte räckte för ett mandat.

Misstron mot egna riksdagsledamöter nådde nästan socialdemokratiska dimensioner. De bands hårt i det omstöpta kongressuttalandet liksom i stadgarna genom formuleringar som till exempel förbjöd all utförsäljning av statlig egendom. Riksdagsledamöterna har som folkvalda större legitimitet

än partistyrelsen – och är därför mer misstänkta – men också partistyrelsens tvingades som bekant backa i många avseenden. Förslaget till partiprogram återremitterades inte, trots Schymans uttryckliga önskan, och inte heller antas något nytt 2002, som många i PS önskade, utan först 2004. Kongresser är introverta och ortodoxa och präglas i allmänhet av brist på civilkurage.

EU

"Sverige ut ur EU" är en trossats som ingen utom Lennart Wärmby och jag själv ifrågasatte och som fick överväldigande stöd såväl när den kom upp i kongressuttalandet som i partiprogrammet. Jag lade dock märke till att läkarsonen Jonas Sjöström undvek den och i stället med stor skärpa opponerade mot nästan varje form av överstatlighet och tycktes vara emot till och med den som accepteras av

alla när det gäller t. ex. miljö. Min reflektion var att han därigenom ville demonstrera militans och bevara en grad av handlingsfrihet i EU-arbetet.

Samtidigt präglades kongressen av en politisk optimism som närmade sig hybris, få och måttliga personangrepp (till skillnad från de kongresser jag deltog i för tjugo år sedan), effektiv organisation och faktiskt en sorts generös feststämning.

Gunnar StenSSon

Vänstern behöver ett nytt program

Vi var flera Lundabor som var i Växjö på vänsterpartiets kongress. Det jag ska rapportera om är främst behandlingen av partiprogrammet. Händelserna på kongressen jämför jag med de åtta parti- och ungdomsförbundskongresser jag tidigare deltagit i.

Återremiss

I höstas var vi två ledamöter i programkommissionen som reserverade oss för att hela programmet skulle återremitteras. Det var Carin Högstedt från Växjö och jag som ansåg att den gamla texten inte dög som utgångspunkt för det partiprogram som ett modernt vänsterparti behöver. Vi vill ha ett kort och lättläst program som innehåller ett principiellt resonemang om de fyra hörnstenarna som utgör kärnan i vänsterpartiets politik: klass-, kvinno-, miljö- och internationellt perspektiv. Efter Jonas Sjöstedts och Herman Schmidts kritiska debattartikel om majoritetens programförslag ställde sig partistyrelsen bakom förslaget att vänsterpartiet behövde ett helt nytt program.

På partikongressen var många ombud likt Ann Schlyter uppe och stödde kravet på återremiss. Men de som ville använda denna kongress till att förbättra det gällande programmet var fler. Hur många fler är svårt att bedöma, eftersom ingen begärde votering vid beslutet att inte återremittera programmet. Men jag hörde inte annat än att nästa programkommission skulle få i uppdrag att skriva ett helt nytt program.

Civil olydnad

Det var svårt för dem som ville att civil olydnad skulle omnämnas positivt i programmet att ena sig kring en text. Formuleringarna om civil olydnad var det ärende som tog flest timmar av den gamla programkommissionens besluts-sammanträde. Resultatet, det vill säga att civil olydnad ska definieras till att gälla aktioner utgående från icke-vålds principer, väckte ingen större entusiasm hos ombuden. Mats Einarsson från partistyrelsen, tillika riksdagsledamot i konstitutionsutskottet, argumenterade för det som Carin och jag hade reserverat oss till förmån för, nämligen att dylik verksamhet är en fråga för enskilda samveten och följaktligen inget att ta ställning till i partiprogrammet. Alla andra varianter går i enkelhet ut på att vänsterpartiet bejakar trots mot beslut vi ogillar samtidigt som vi kräver att de beslut partiet står bakom ska respekteras. Denna uppfattning är enligt min mening svårt att förena med ambitionen att vara ett parti som vill betraktas som till 100 % trovärdigt. Tyvärr blev dock detta kongressens beslut.

Klassanalys och överstatlighet

Många ombud uttryckte önskemål om en "tydlig" klassanalys. För

oss som tog del av Göran Therborns klassanalys på 1970-talet var det märkligt att få höra plädering för Ali Esbats förslag som för tankarna till tiden innan Therborn. Då behandlades mellan-skiktet med stor misstänksamhet eftersom de ansågs verka för den härskande klassens intressen att bevara den bestående makt-hierarkin. Det som vann kongressens gillande var vare sig Esbats eller programkommissionens förslag. Vänsterpartiet hade motionerat om en text som ansågs "tydligare" än den som finns i det gamla programmet. Denna nya texts förtjänster förstår jag mig inte på, men det kanske uppdragas småningom.

Den avgående ordföranden i programkommissionen, Irja Lindroth, satsade hårt på att få kongressen att ställa sig bakom ett principiellt avvisande av alla överstatliga beslut. Med fem röster mot fyra (Jenny Lindahl, Ali Esbati, Carin Högstedt och undertecknad), hade programkommissionen ställt sig bakom Irjas förslag. När denna diskussion kom stod på kongressens dagordning kunde tre linjer urskiljas. Förutom Irjas variant talade bl.a. Gunnar Stensson för de motioner som ansåg att kraven på utträde ur Europeiska Unionen borde strykas ur programmen. Jonas Sjöstedt och jag argumenterade för att övernationella beslut kan vara nödvändiga för att komma till rätta med t.ex. globala miljö-frågor, krigshot, mänskliga rättigheter och valutaspekulation. Grundhållningen skulle dock vara liksom tidigare att det nationella parlamentet är att föredra för att få en demokrati där medborgarna kan och vill ta i utformningen av besluten. Efter viss dramatik vid 1-tiden på fredagsmorgonen vann Sjöstedts linje med 90 röster mot 89.

Vårt förflutna

I det programförslag som kommissionen sände ut till ombuden var det borttagandet av den kritiska betraktelsen över partiets förflutna som vållat störst negativ uppmärksamhet. Kommissionen tog intryck av opinionen och fogade in en ny passus. Jag citerar valda delar: "Det ledde bland annat till att vår analys av omvärlden kom att präglas av det sovjetiska kommunistpartiet. Det innebar ett legitimerande av och stöd till politiska system med förtryck och brist på demokrati, som låg långt ifrån de ideal vi företrädde i Sverige. Det var ödesdigert för partiet... Först efter Berlinmurens fall gjorde partiet en fullständig uppgörelse med sina historiska misstag."

Några ombud ville stryka kritiken mot partiets förflutna. Dessa röster var emellertid isolerade och den ovannämnda texten antogs med stor majoritet.

Sammanfattande kommentar

Vurmandet för kommunismen kan tolkas som en missriktad ungdoms-revolt gentemot oss (äldre) parlamentariker. Människor utan egna erfarenheter från tiden innan murens fall tycks inte förstå de starka obehagskänslor den gamla retoriken ger upphov till. Den gammalkommunistiska stilen trodde jag var för evigt passé. Underliggande finns det en klar motsättning kring vilket som är partiets huvuduppgift; att vara ett redskap för förändring av den aktuella verkligheten eller en ideologisk samlingsplats för dem som är mot systemet.

Samtida beklannelser..

forts från sid 3

talar alltid om de revolutioner som misslyckades eller som aldrig blev av. Sanningen är ju att socialistiska revolutioner alltid och överallt lett till förtryck, byråkrati och försämrade livsbetingelser för arbetarklassen. Och jag tror inte det blivit annorlunda om de uteblivna revolutionerna verkligen blivit av. Det finns t ex ingen anledning att tro att utvecklingen i Finland skiljt sig från den i Tjeckoslovakien om de finska kamraterna fått möjlighet att förverkliga sin vision av det klasslösa samhället.

Det hindrar mig inte för att känna sympati för det röda Finlands desperata kamp för värdighet och rättvisa. Inte heller minskar det min avsky för den vita överklassens terror efter inbördeskriget.

Men vi bör låta de döda vila i frid – såväl människor som politiska rörelser.

Framförallt bör vi ägna oss mer åt de levande än de döda. Jag tycker inte kommunisterna på kongressen gjorde det. De sa ja till nostalgin. Till allt annat sa de nej. Nej till en vänsterregering, nej till att tala samma språk som våra väljare, nej till den partiförändring som redan skett, nej till fortsatt utveckling, nej till nya tankar, nej till annan europeisk vänster än dogmatiska smågrupper.

Det mest positiva på kongressen var positionsuttalandet. Trots försämringar i förhållande till partistyrelsens förslag visar det att partiet genomgått en drastisk utveckling sedan valet 1998. Strax efter valet gjordes en avstämning med medlemsmöten i alla lokal-organisationer. Då var det endast fyra organisationer (däribland Lund) som angav att partiet borde göra anspråk på ministerposter. Nu är ambitionen att ta ansvar fullt ut genom att medverka i en regeringskonstellation inte ifrågasatt. Utvecklingen har gått fort och det finns medlemmar som har svårt för att hänga med. De företrädare som tidigare positionen där partiet inte lät sin image solkas med uppgörelser tillkomna i samarbete med andra. Merparten av oss tycker dock att 80 års torrsim räcker och hellre vill simma på riktigt även om vattnet är kallt och riktningen inte går spikrakt mot vårt mål.

Karin Svensson Smith

Mysigt måndagsmöte

"Väldigt lyckat" säger Karin Svensson Smith (v) om måndagens möte med universitetsledningen. VB berättade i nr 19 att Karin tagit initiativ till ett möte mellan regionala riksdagsledamöter och universitetets ledning.

Universitetet har nu fått en kanal för information om sitt arbete direkt till riksdagsledamöterna. Karin hoppas att detta skall leda till färre "brandårsutryckningar" i framtiden och att fakultets-ledningarna skall kunna arbeta under lugnare förhållanden.

Såväl Boel Flodgren som Peter Honeth verkade också uppskatta initiativet.

Man fick också träffa såväl gamla som nya kårordförandena. Och man var överens om att hålla kanalen öppen.

Man passade också på att informera ledamöterna om universitetets satsning på genetisk forskning och utveckling "SweGen" - ett område där vi "ligger långt framme".

Däremot har Karin inget nytt att säga vad gäller de akuta problemen med pengar till humaniora - ett ämne som VB ägnat ett närgånget intresse de senaste veckorna. Brevväxlingen mellan Lunds studenter och Thomas Östros kommenterade vi inte säger Karin.

Det är väl klart, att innan universitetets ledningen fattat något beslut så finns inget att reagera på.

Kulturred.

Låt småbarnen kosta!

Öppet brev till ledamöterna i Lunds kommunfullmäktige och BSN Söder

Vi personal på förskolorna Tvärflöjten och Grynmalaregården har nyligen blivit informerade om vår budget för år 2000. Våra 6 avdelningar med 92 barn i åldern 1-6 år uppvisar ett underskott på 935 tkr., vilket motsvarar 15 % av den totala budgeten för resultat-enheten. Enligt den information vi fått beror underskottet bl.a. på de ökade lönerna för förskollärare (minimilön efter 5 års yrkes-verksamhet 16.100 kr/mån) och att driftskostnaderna lagts ut på resultatenheter.

Under de senaste åren har antalet barn i grupperna successivt ökat utan att mer personal anställts eller lokalerna anpassats. Vår arbets-situation har blivit allt mer pressad, vilket lett till en ökad känsla av otillräcklighet och en förhöjd stressnivå. Fler arbetsuppgifter har också lagts ut på oss avdelnings-personal, som t.ex. vikarie-ansaffning och andra administra-tiva arbeten. I förlängningen leder detta till en ökad sjukfrånvaro och i vissa fall till långtidssjuk-skrivning p.g.a. arbetsrelaterade sjukdomar.

Vad kostar inte det i mänskligt lidande och samhällsekonomiskt? Hur påverkas de barn vi har hand om av detta?

Redan före de aviserade bespar-ingarna är vår smärtgräns nådd! Kommunfullmäktige i Lund antog i augusti 1999 en lokal för-skoleplan. Målen för förskole-verksamheten är:

"Förskolans verksamhet ska, i dialog med hemmet, utformas med hänsyn och respekt för varje barns personliga integritet och särskilda förutsättningar. Förskolan ska erbjuda en verksamhet som av barnen upplevs som rolig och där föräldrarna vet att barnen vistas i en trygg miljö."

Vidare ska förskolan
... stödja barnets sociala, emotionella, motoriska och kun-skapsmässiga utveckling
... skapa en miljö där barnet utvecklar kreativitet, nyfikenhet och glädje samt lust och förmåga att leka och lära

... stödja barnets förmåga att uttrycka tankar, kommunicera med andra och utveckla ett rikt och nyanserat språk

... stödja barnets förmåga att förstå och handla efter demo-kratiska och etiska värderingar."

Nu måste ni politiker ta ansvar för era beslut! Vi kan inte leva upp till målen i Förskoleplanen och sam-tidigt skära ner budgeten med nära nog 1 miljon kronor! Vi har skissat på konsekvenserna inför hösten 2000 när vi sparar 1/3 av de 935 t kr vi ska spara. Det skulle innebära en personalminskning på 2,5 tjän-ster eller en utökning av barnantalet på 10-13 barn (beroende på bar-nens ålder). Det känns som att behöva välja mellan två lika omöj-liga alternativ.

Att öka det redan höga barn-antalet i grupperna är en utrymmes-mässig omöjlighet. Vi vet också att det påverkar barnen negativt. Ett enda ytterligare barn innebär en mängd nyrelationer. Med lägre personalitet kan det knappast bli möjlighet till planeringstid för personalen, vilket är en förutsätt-ning för att kunna bedriva en peda-gogisk verksamhet och att kunna förverkliga förskolans mål.

I den lokala förskoleplanen säger ni politiker "att den så kallade barnfria tiden för plane-ring av den pedagogiska verksam-heten utökas." När och hur? Vi har öppettider från 7.00 till 17.30 (eller längre om behov finns), så vi kan inte i detta hänseende jämföras med lärarna inom skolan. Hur skall vi få tiden att räcka till för att möta och bekräfta varje barn och tillse att dess behov blir tillgodosedda? Hur påverkas personalens hälsa med utökade tider av ensamarbete? Hur skall vi kunna garantera barnens fysiska säkerhet? Var finns utrymmet för den dagliga dialogen med föräldrarna? Hur uppfyller vi Arbetsmiljölagen an-gående våra behov av rast och vila?

Förskoleplanen säger vidare:

"Alla i förskoleverksamheten – såväl barn som vuxna – har rätt att bli bemötta med respekt. Förskolan ska bemöta barnen med hänsyn, en positiv grundinställning, engagemang och saklighet."

Vi som berörs av detta känner oss inte respekterade av er poli-tiker. Vi har en positiv grund-inställning och är därför inte helt uppgivna, utan kräver i stället att ni presenterar lösningar på det som blir konsekvenserna av era beslut. Om vi inte låter de små barnen kosta, är vi övertygade om att de kommer att kosta kommunen mycket mer i framtiden. Kanske Lunds invånare är beredda att betala en högre kommunal skatt för att få en fortsatt hög kvalitet för barnen på våra förskolor?

Personalen på förskolorna Tvärflöjten och Grynmalaregården

*Bjärred-Lund-Harlösa Järnväg
Personalen vid BLHJ samlad
sista trafikdagen, den 14 juni
1939, på Lunds Västra.
Ellok BLHJ 6 med tåg.*

*Den lille parveln, 4:a fr v är,
trot om ni vill, Gunnar Sandin,
som härmed tackas för gott
samarbete med VB under halv-
året. Tack också till Charlott
och Jan.* Rune

Korsfäst i DN. – en rövare?

Bertil Egerö tar i en artikel i detta nr av VB upp frågan om DN:s agerande i samband med anklagel-serna mot Jesús Alcalá. DN har i stort sett oemotsagd fått driva något som liknar en kampanj mot en tidigare medarbetare. Sant är att ingen försvarade Alcalá (inte ens han själv) förrän Wilhelm Agrell, välkänd Genarpbo, tog till orda i Sydsvenskan för några veckor sedan. När SDS kultur-redaktör Nils Gunnar Nilsson kritiserade Michélsen förbjöds han att skriva vidare i frågan! (Seder-mera har förbudet tagits tillbaka).

Därefter följde en maning till lugn från författaren och debat-tören Bo Lindblom i Arbetet. Vänta till polisutredningen är klar. Ingen rök utan eld tycktes han mena.

Bertil Egerö påpekar och Håkan Hermansson understryker i mån-dagens Arbetet den besynnerliga roll som statsåklagare Yngve Ryd-berg spelat när han offentligt kommenterat Agrells och Alcalás artiklar.

Wilhelm Agrell för sin del jäm-ställde behandlingen av Alcalá med Dreyfusaffären. Agrell är god vän med Alcalá och en eldfängd själ, så han är väl ursäktad för den lite västgötaklimaxiga liknelsen. Än är Alcalá inte deporterad till Djävulsön.

Men visst, oavsett skuld så menar jag att DN missbrukar sin makt när man lånar sin makt-apparat till jakt på icke dömda.

Den tråd av vilken Thomas Michélsen spunnit sin intrig kan visa sig vara en personkemisk fnurra. Det kan mycket väl hända att inför våra ögon och öron ut-spelas nu en fet presskandal och kanske även en rättsskandal. Det kan vara med denna "affär" som som med "Marjasin-affären" (där Michélsen också var inblandad); att man inte finner stöd för någon brottslig handling – men Alcalá är dömd av fariéseerna.

Och då vidtar tvagningen av händer.

Rune Liljekvist

Efteranmälan

till blåsarlägret i Askersund veckan efter midsommar fortfarande möjligt. Ring i så fall Gunnar San-din, te. 1358.99

Ny rättsröta?

DN fortsätter sin jakt på Alcalás skalp, protesterar!

Det kan inte ha undgått någon att Jesús Alcalá, stridbar förkämpe för mänskliga rättigheter, är miss-tänkt för brott i samband med ett biståndsprojekt i Paraguay som han själv länge arbetat för att få till stånd. Statsåklagaren väntas bli klar med sin utredning under juni.

Turerna i detta ärende är märk-liga. När statsåklagaren Yngve Rydberg återvänder till Sverige efter ett besök i Paraguay, fäller han subjektiva kommentarer om Alcalás person och afvårdar – utan att hans egen förundersökning alls nämns där – en lång granskning av Wilhelm Agrell i SDS (13.5) som ointressant. Samma kommentar fäller han i DN den 3.6 om Alcalás egen redogörelse, redan innan han kunnat läsa mer än den första av tre artiklar i SvD (fredag 2.6, de övriga ska tryckas 4 och 5.6).

Till vem fälls dessa kommentarer? Till en DN-journalist vid namn Thomas Michélsen. Denne journalist har ägnat våren åt en Spiegel-liknande förföljelse av Alcalá, i praktiken presenterat honom som skyldig i den ena artikeln efter den andra. DN har generöst bjudit på hela uppslag och låtit Michélsen resa till Para-guay, inte för att kolla om projek-tets platschef Michaela Sjögren, som polisanmälde Alcalá, själv hade rent mjöl i påsen, utan för att samlar "bevis" mot Alcalá.

Det börjar likna den svenska rättsrötan under 50-talet, som Vilhelm Moberg avslöjade i fall efter fall. Vem tar nu upp Mobergs mantel?

Det finns skäl att fortsätta att följa denna affär. Den gäller inte bara Alcalás heder, den drabbar Amnestys verksamhet. Den slår direkt mot det arbete Alcalá inlett för att stärka rättssäkerheten i Paraguay, ett land där t.o.m. barn sätts i fängelse utan rättslig pro-cess.

Vi är inte Vilhelm Moberg, men något kan vi göra. Skriv DN:s chefredaktör och säg din mening om dess pressetik. Ring in till P1:s Klarspråk. Skriv insändare i pressen. Möjligheterna är många.

Bertil Egerö

PS En liten men kanske viktig detalj: Den person som sägs ha satt Michélsen på spåret är just platschefen Michaela Sjögren som gjorde den – muntliga! – polisan-mälan. Inte en enda gång har DN nämnt henne vid namn. Varför? DS

HAR DU FLYTTAT? Skicka in hela adressdelen till Veckobladet (Se ovan).
NY ADRESS.....

Begränsad eftersändning.
Vid definitiv adressändring sänds tidningen i retur till Veckobladet.

Kolla fakta, Gunnar

Gunnar Sandin erkänner i VB 19/00 att det var dumt av honom att påstå att Menanders nr 4 var nr 3. Det hindrar honom inte att i resten av artikeln komma med nya anklagelser mot distriktets anställda baserade på till stor del lika felaktiga påståenden:

1) Gunnar skriver: "Nyss fanns det på distriktsnivå två yrkespolitiker: Rolf Nilson på landstinget och Olof Norborg på expeditionen (inte ens på heltid)."

Fakta: Större delen av förra perioden arbetade såväl jag som Mikael Persson (för Mickes del under skiftande anställningsförhållanden) på expeditionen (plus att Rolf fanns på landstinget). Större delen av perioden arbetade jag heltid.

2) Gunnar skriver: "Nu har vi två heltidsanställda ombudsmän, Olof Norborg och Mikael Persson, samt med annan placering Daniel Sestrajcic."

Fakta: Mikael Persson är anställd på 75%, Daniel Sestrajcic arbetar för partidistriktet på 50%, endast jag är heltidsanställd.

3) Gunnar skriver: "På regionen finns heltidarna Anders Arenhag och Ann-Marie Campbell samt kvartstidaren Per-Åke Purk."

Fakta: Anders Arenhag är anställd på 80%, Per-Åke Purk på 20%.

Sedan till Gunnars synpunkter ang distriktet. Han skriver att aktiviteten och effektiviteten inte har stegrats i paritet med antalet engagerade och beskyller mig och Mikael Persson för att slappa. På distriktsexpeditionen är alltså den enda avlastning vi fått att Daniel Sestrajcic numera håller i studierna. Å andra sidan har Micke och jag fått överta de uppgifter med ekonomi och medlemsredovisning som vår tyvärr bortgångne kassör Lennart Johansson tidigare ideellt la ner mycket tid på. Till detta kommer en tätare utgivning av Menander (mer än fördubblad) samt givetvis det faktum att det på många sätt tar längre tid att serva ett medlemsmässigt större distrikt med fler lokalorganisationer.

Gunnar tycker inte att jag borde vara kongressombud för att jag inte var nominerad av lokalorganisationen (något jag i så fall delar med Gunnar Stensson). Som Örjan Wikander tidigare pekat på i en VB-artikel utmärktes Vänsterpartiets Lunds styrelses nomine-

ringar av att de bara gav plats åt en av de åsiktsriktningar som funnits inför kongressen i lundaorganisationen. Nu vill Gunnar i praktiken ta ifrån oss som tex varit emot kravet på återremiss på partiprogramförslaget rätten att kandidera, trots att vi blivit nominerade av enskilda kamrater eller andra organisationer. Min personliga uppfattning är att det hade varit önskvärt om distriktet delats in i valkretsar inför kongressombudsvallet (majoriteten på distriktets årskonferens tyckte som bekant annorlunda). Men jag får samtidigt konstatera att med Gunnar Stensson, Ann Schlyter, och mig själv som ombud samt med Martin Wollgast som förste suppleant, speglar Lunds deltagare på kongressen de åsiktsriktningar som finns i lundaorganisationen på ett sätt som inte varit fallet om styrelsens vilja fått gälla. Könsmässigt ser fördelningen illa ut, men man bör då veta att en majoritet av ombuden från Skåne är kvinnor.

Sedan håller jag faktiskt med Gunnar om att alltför många yrkespolitiker på kongressen inte är bra. Å andra sidan tycker jag det bör ses som en fördel att vi som har privilegiet att jobba heltid för partiet också har ett engagemang för partiet utöver jobbet. Som medlemmar måste såväl ombudsmän som politiska sekreterare, råd och riksdagsmän ha samma demokratiska rättigheter och vara valbara som andra. När kamrater föreslår mig till uppdrag blir jag glad för deras förtroende och känner i allmänhet att jag för att motsvara förtroendet bör kandidera om inte tunga skäl (tex att jag redan har allt för många uppdrag vid sidan av jobbet och just nu tycker jag inte att jag har det) talar emot. Att alltid stå tillbaka för att man är anställd känns inte rimligt. Det får faktiskt vara upp till valberedningar och de som röstar att se till att vi inte blir alltför många. Nu är vi fyra yrkespolitiker av femton ombud från Skåne, inte så farligt men lite för hög andel om samma gällt för alla distrikt kan jag tycka.

Sen tycker jag inte att Gunnar ska bunta ihop oss med fackliga ombudsmän. Med tanke på den svaga förankring partiet ofta haft i fackföreningsrörelsen tycker jag att deras medverkan på våra kongresser för närvarande är något mycket positivt, i synnerhet på en kongress som ska behandla ett förslag till arbetsmarknadspolitiskt program.

Gunnar hoppar på Anders Arenhag och Daniel Sestrajcic på ett (som vanligt) ojuste sätt. Anders

Arenhag får skulden för att årskonferensprotokollet ligger klart först nu. Sanningen är att Anders var klar med utskriften av protokollet relativt snart efter årskonferensen i februari, det som tagit lite tid är att få in underskrifter från justerarna (vilket till stor del jag får ta på mig – inte så bra kanske, men jag har sett värre). Om Daniel skriver Gunnar: "Daniel Sestrajcic (den senare, tillika valberedningens sammankallande(!), på väg att bli ombud även han)." Då ska man veta att Daniel inte stod med på valberedningens förslag, utan endast som kandidat under streck. Han har alltså verkligen inte utnyttjat sin ställning i valberedningen för att gynna sig själv, vilket det låter som med Gunnars formulering.

Jag anser att du Gunnar utnyttjar VB för oseriösa kampanjskrivervier mot partidistriktet och dess anställda. Tyvärr tror jag att du själv inser hur ojusta dina skrivervier är, Gunnar, men att du anser att det priset av politiska skäl är värt att betala.

Olof Norborg

PS Sen hoppas jag för Postens skull att det är fel när Gunnar ser det som ett uttryck för bristande professionalism att tro att de som regel håller vad de lovar. DS

Ständigt denne Sandin

Gunnar Sandin tycker inte att Olof Norborg borde ha låtit sig väljas till kongressombud (VB 19). Av de två argument han framför kan det väl ligga något i det andra ("Det ser inte bra ut att 6 av 15 skånska kongressombud är ombudsmän eller yrkespolitiker"), även om det förefaller mig lite häftigt att göra Olof skyldig för denna snedfördelning. Men Gunnars första argument är värt ett närmare studium:

"Han var inte nominerad av sin lokalorganisation."

Vad betyder då det? Att nomineringar bara kan anses ha verklig tyngd, då de framförs av lokalorganisationens medlemsmöte? Det kan ju låta bestickande, men Gunnar vet ju lika väl som vi andra att Lunda-avdelningen aldrig hade något nomineringsmöte inför kongressen; nomineringarna gjordes av lokalavdelningens styrelse (jfr. Göran Fries i VB 11).

Vad är det alltså Gunnar säger? Tydligt att endast den får bli kongressombud som utses av styrelsen. Det finns ett etablerat namn för denna gamla öststatsdemokrati, där beslutsgången är uppifrån och ned – men av artighet väljer jag att inte nämna det. Det

kunde ha varit ett rent misstag från Gunnars sida, om det inte passat så väl in i rådande mönster: distrikt och lokalstyrelse försöker begränsa medlemmarnas inflytande (jfr mina kommentarer i VB 12), Gudrun Schyman vill bestämma vem som skall bli partiets näste sekreterare, och alltför ambitiösa revisorer får avsked på grått papper. Men det är intressant att konstatera, att dessa tossigheter nästan aldrig härrör från de kamrater som ännu kallar sig kommunister.

Örjan Wikander

Replik till Olof

Av utrymmesskal kan jag bara ta upp en enda aspekt av Olof Norborgs genmäle, men en viktig.

Det gäller bemanningen på vänsterpartiets regionkansli. Jag skrev i mitt förra inlägg att Anders Arenhag var "heltidare", varmed jag naturligtvis menade att han arbetade heltid. Det var ju regionens/distriktets totala arbetsresurser som var intressanta, inte Arenhags formella anställningsförhållanden. (Jag hade fel om proportionerna med Purks tjänst men ursprungligen talades faktiskt om 75/25.)

När tjänsten som landstingssekreterare skulle tillsättas rapporterade Britta Berg från distriktets valberedning att Anders Arenhag, om han fick tjänsten, var villig att arbeta full tid trots den reducerade lönen. Givetvis var detta ett tungt skäl för att anställa just Anders. Vilken arbetsköpare säger nej till sådana extraprestationer?

Efter Olofs inlägg uppstår det tyvärr en oklarhet. Kom Britta Berg med vilseledande uppgifter om Anders Arenhags arbetsinsatser? Jobbar han inte heltid för partiet? Jag utgår från att Britta och Anders har rätt – alternativet vore förödande för somligas trovärdighet – och beklagar bara att dröjer till i augusti innan VB-läsarna kan få full klarhet. Hoppas verkligen att Olof kan bidra därtill.

Gunnar Sandin

MÖTE MÖTE

KOMMUNALPOLITIK. Må.12.6. kl 19. Vård- och omsorgsnämnd 14.6, Lundafastigheter 14.6, Byggnadsnmd 14.6 m.m.. Må. 19.6 Socialnämnd 21.6.

VECKOBLADET

Detta nummer gjordes av Rune Liljekvist, Gunnar Sandin och Charlotte Wikander.

Nästa redaktör: Rune Liljekvist

Manus sänds per post till: Veckobladet, Svarbrödersg 3, 223 50 Lund. Måndag senast 18.00 till fax 046-123123. Manus mottas gärna på e-post, vp@lund.mail.telia.com eller 3,5" diskett. Obs! (rtf-format)

Telefon till redaktörerna:
Rune Liljekvist 046-211 50 69
Robert Nilsson 046-39 79 02
Gunnar Sandin 046-13 58 99
Vid utebliven tidning ring:
Cecilia Wadenbäck 046-13 82 13.